

Udar strele v zvonik. V noči 8. junija je užgal udar strele zvonik podružne cerkve sv. Lucije v župniji Studenice pri Poljčanah. Neustrašenosti gasilcev iz Poljčan gre zasluga, da je bila dragocena notrajnost cerkve obvarovana pred požarom. Ogenj je uničil le zgorajni del zvonika.

Smrtna nesreča otroka. V Slovenji vasi pri Ptujju je padel v gnojnično jamo ter utonil triletni sinček posestnika Marka.

Splav trčil ob most. Iz Maribora proti Somboru so bili na petu po Dravi trije splavi. Dva sta srečno priplula skozi most na Ptujju, tretji je zadel ob oporo, se deloma razbil in voda ga je obrnila počez. Štiri splavarji so se rišili na mostne opore, peti je padel v vodo. K sreči se je oprijel kosa od splava odbitega lesa in se je držal nad vodo, dokler ga ni zanesla Drava kaka 2 km pod Ptujjem na sipino in se je rešil na ta način iz vode.

Ogenj uničil dve gospodarski poslopji. V Paški vasi pri Braslovcah je začelo v noči goret gospodarsko poslopje pos. Ježovnika. Kljub požrtvovalnemu prizadevanju gasilcev je preskočil ogenj tudi na Drogenikovo gospodarsko poslopje. Rešili so živino in gasilci so zabranili, da ni nastala velika požarna nesreča. Škoda je krita le delno z zavarovalnino in je tem občutnejša, ker je bila tudi Paška vas hudo prizadeta po zadnji toči. Obstoja sum na požig.

Nesreča pri razkladanju vina. Posestnik Anton Napotnik iz Buč je pripeljal Natekovi gostilni pri kapucinskem mostu v Celju vino. Pri razkladanju sodov je Napotniku spodrsnilo in sod mu je zlomil levo nogo.

Nesreča pri vožnji z motornim kolesom. 27letni podporočnik Radziwil Leonid se je peljal z motornim kolesom iz Celja proti Žalcu. Med vožnjo se je zrahljala prikolica, železo ga je udarilo v levo nogo in mu jo zlomilo.

Šolarica utonila v vodnjaku. 12letna šolarica Rezika Bukošek, po domače Brglezova od Sv. Ruperta nad Laškim,

je nameravala pri župnijskem vodnjaku počakati na svoje tovarišice. Hotela je sestiti na obod vodnjaka, zaprla je polvrata in sedla nanje. Vrata so se udala in deklica je padla 8 m globoko v vodnjak, iz katerega so jo potegnili mrtvo. Utopljena je bila vzgledna šolarica in je njena nenadna smrt hud udarec za dobre starše.

Velike povodnje so povzročili zadnji nalivi v krajih ob Sotli in njenih pritokih. Poplava je uničila dobro polovico letošnjih poljskih pridelkov.

Nočni požar. Krog 1. ure v noči je uničil ogenj v Dolenji vasi pri Cerknici na Kranjskem Mišalovo hišo do zidu. Domači sin, ki je spal na podstrešju, si je rešil v zadnjem trenutku življenje. Z goreče hiše je preskočil ogenj na sosedov hlev in skedenj. Gasilci so ogenj omejili.

Domačija pogorela. Dne 7. junija dopoldne je uničil iz nepojasnjenega vzroka nastali ogenj domačijo posestniku Matužanu pri Sv. Roku pri Cerknici na Kranjskem. Zgoreli so leseni deli hiše, škedenj, hlev in razno poljedelsko orodje.

Srčna kap je zadela pri škropljenju v vinogradu 43letnega Franca Butara iz Cerkelj ob Krki. Rajni je bil oče 7 nedoraslim otrokom.

Razne novice.

Brezpogojno! Na sreski skupščini Jugosl. nacionalne stranke v Celju je poročevalec o občinskih volitvah izjavil naslednje: »Naši nasprotniki so nenedoma prekinili vsa pogajanja in odpovedali vse sporazume. Klerikalizem in punktarstvo sta dvignila glavo. Tedaj je naše ljudi in naše zveste delavce po občinah prešinila trdna odločnost ter neomajna volja, da je treba zmagati brezpogojno.« Da, brezpogojno! Naše ljudstvo je spoznalo to »brezpogojnost« ter si jo neizbrisno zapisalo v spomin. Zgodovina pa bo preiskala ter ugotovila, ali in katere božje zapovedi so bile med temi neupoštevanimi pogoji.

Za dekleta:

Knjiga »Slovensko deklet«, ki je kažipol našim mladenkam, je šla že v tisočih izvodih v roke slovenskih deklet. Sprejeli pa smo večjo količino knjig v razprodajo in sicer za polovično ceno, dokler traja zaloga: namesto 12 Din stane le 6 Din in se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Razveljavljena sodba. Laní dne 23. decembra je bil v Mariboru obsojen 23-letni posestniški sin Alojzij Petek iz Braclavcev na 4 leta strogega zapora. Petek je ustrelil dne 12. oktobra l. l. iz karabinke brata Antona in Franca Lajha. Imenovana sta se sprla v Petkovi hiši. Da reši domače, je Petek ustrelil. Proti obsodbi se je zagovornik Petka pritožil, prvotna sodba je bila razveljavljena in Petek popolnoma oproščen.

Čebele do smrti opikale konja. Na Teznu pri Mariboru so čebele tako opikale konja, da je podlegel pikom.

Svetovno prvenstvo v nogometu si je priborila v nedeljo dne 10. junija v Rimu na štadijonu fašistične stranke pred 50.000 gledalci Italija. Končno igro, ki je bila za Italijane zmagovita, je igralo čehoslovaško in italijansko moštvo.

Odprti ulcerozni hemoroidi. »Fitonina« zelo ublažuje bolečine, razkužuje rano in odstranjuje vnetje in srbež. Steklenica »Fitonina« stane 20 Din v lekarnah. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico štev. 18 pošlje brezplačno »Fitonina« d. z. o. z., Zagreb 1-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933.)

Moderni časi zahtevajo, da se jim tudi pridobitni krogi prilagodijo. V konkurenčnem boju se morajo trgovci, obrtniki in industrijalci posluževati modernih načinov in pripomočkov, da dosežejo uspehe in da se izognejo vsesplošni krizi. Med take pripomočke spada v prvi vrsti popolen adresar mesta in dežele, urejen ne mogoče po starih šablonah, temveč

Gospod z 200 tajniki.

Pred sodiščem v Parizu se je zagovarjal zadnje dni gospod Grimaud, ki se lahko pomaša z dejstvom, da je imel največ tajnikov. Pri najemanju tajnikov je imel Grimaud posebne namene. Zahteval je od ljudi, katere je nastavljal kot tajnike, kavčijo 10 do 20.000 frankov. Ujel je na svoje sleparske limanice nad 200 mladih gospodov, ki so založili omenjeno svoto, da bi si zagurali dobro službo. Na ta način je pobasal g. šef Grimaud nekaj milijonov frankov v svoj žep. Za izdatno goljufijo je bil obsojen samo na dve leti ječe.

Januš Golec:

23. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Očetu Karlu so polzele solze ganutja po razbrazdanem obrazu pri stiskanju edinega otroka med zagotavljanjem, da je nameraval baš v tej noči poslati izvidnike proti Jeruzalemu. Klicu kresa ni mogel slediti. Kruci so nastopali tedaj preveč strnjeno in bi bili pozobali na prostem strelce kakor ocvirke iz ječmenove kaše. Sedaj ni več nevarnosti za napad na Veržej, katerega edinega so se ognili sovražniki tako skrbno. Prijel je Vido za roko in jo odvedel ven k lipi, kjer so razdeljevali madžarski plen. Oče je pozabil na kručevsko gorje, ki je korobačilo Mursko polje, se zakrohotal iz polnega grla in se pobahal: »Le poglej, čisto znatna čreda tehle 29 glav goveje živine. Kručem sem ugrabil tri vole, 21 krav in pet telic. Plen bi moral biti večji, pa kaj hočeš. Prokleti Kruč ima svoje lastno gnezdo čisto prazno. Malodane celo Krajino smo preleteli, predno smo nagnali brez odpora tele repe!«

Stari bi še bil kolovratil dalje po samohvali, da ga ni opomnila hčerka na nujnejšo zadevo nego je Kručem oropana živina.

»Hauptman« je pustil zbobnati in natrobiti vojni posvet pod svojo streho. Radi nujnosti so se posvetovali kratko. Nikdo od starešin ni ugovarjal, da bi ne bil pohod nad pasjo zalego Kručev in sicer takoj potreben. Vragovom bo treba tako zamuzicirati, da se ne bodo upali nikdar več niti povohati preko Mure! Za početje veržejskih strelcev odgovorni možje so sklenili: Pod noč odhod vseh za boj sposobnih borcev na konjih in peš. Zgodaj zjutraj pod Jeruzalemom na licu mesta razdelitev čete v zasede in za napad, in sicer tako, da ne bo ušel živ ali vsaj ne poškodovan niti eden od pesjanov.

Strelci so začeli navdušeno s pripravami za obračun z madžarskimi peklenščeki.

Oče in hči sta se zakopala v dolge pogovore, katere je prekinjal stari z glasnimi kletvicami, kapljami solz in s stiskanjem pesti med prisego, da bo tokrat njegov zadnji obračun z Godrnjo po receptu, katerega je nameraval pasje seme preizkusiti na Frančekul!

Ptujske novice.

Za fante:

Naš slovenski nadškof Anton Bonaventura Jeglič imenuje to knjigo: »Zlato knjigo slovenskih fantov«. Večjo zalogo teh knjig smo prejeli v razprodajo in jih oddajamo za polovično ceno, namesto za 12 Din le za 6 Din, dokler traja zaloga. Pišite

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

na nov, priročen in vsestransko uporaben način. Takšen priročnik bo »Veliki adresar za mesto Maribor (Celje, Ptuj) in išro okolico« (občine bivše mariborske oblasti) z vsemi podatki administrativnega in trgovskega značaja, ki ga izda Tiskovna založba, o. r. z. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva ulica 28, telefon 29-70. Cena adresarju v prednaročilu 175 Din, oglasi po dogovoru.

Obžalovanja vredni slučaji.

Usodepoln obračun med dvema. V Rogoznici pri Ptujju sta pred dnevi v krčmi pili dve družbi. Pri eni je bil kočar Jožef Brmež iz Žabjeka, pri drugi Anton Horvat iz Podvincev. Med pivci je došlo do prepira, a se je polegel in sta se razšli obe skupini. Zunaj na cesti pa sta si ponovno skočila v lase Brmež in Horvat. Brmež je pribrazil od doma celo s krampom, s katerim je udaril Horvata. Udarjeni je iztrgal nasprotniku kramp in lopnil s toporiščem Brmeža po glavi. Težko poškodovanega Brmeža so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je umrl tekom enega tedna. Toliko v pojasnilo k našem kratkem tozadnem obvestilu v zadnji številki.

V hipni duševni zmedenosti se je obesil v vojašnici v Celju redov 39. pešpolka Ivan Uran z Ribnice na Pohorju.

Sam si je končal življenje. Ustrelil se je v občini Oselica v Poljanski dolini Janko Jezeršek, dolgoletni oseliški župan. Bil je star 50 let in zapušča ženo ter več nepreskrbljenih otrok.

Učinek razleta sodov ni presenetil le Krucev, da celo g. župnika in njegove Miklavčane. Oblegovalci so se razleteli na vse strani. G. poveljnik je odbrzel z ženskami in otročiči v cerkev, da ogladi Vidi z zahvalo ter prošnjo do žalostne Matere božje srečno pot v Veržej. Ostali so za razklopotanimi zakopi kmetje ter njih sinovi, ki so zastoj napenjali oči za pobeglim sovragom. Z nasprotnih postojank so strasila proti taboru žrela treh topov. Vsak čas bi se lahko odprla ter uničila uspeh ter učinek razpoka sodov. Brez besednega podžiga, da, brez namiga g. poveljnika je nekaj ugriznilo Bračičevega Gašperja. Z desnico je pokazal proti kanonskemu strašilu in zavpil na glas: »Možje in fantje! Sedaj ali nikdar je prilika, da se polastimo onih gromskih strel!«

Prvi si je porinil nož med zobe, nabite pištole za pas, težko puško v roko in že je bil preko nasipa in navzdol po od topovskih zadetkov izkopanih vino-gradih. Sledila mu je dolga riža mož ter mladeničev, ki so brzeli iz grabe navzgor in bili koj na cilju z gromovitim: »Udri! Bij! Smrt pesjanom!«

Med krucevskimi topničarji in napadalci se je vnel boj moža proti možu! Noži so se bliskali, puški-

Tiskarna sv. Cirila v Ptujju. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru otvarja dne 14. junija svojo podružnico v Ptujju, v prostorih dosedanega Tiskovnega društva. Knjigarna je povsem prenovljena in bogato založena z vsemi predmeti papirne in pisarniške stroke, s knjigami, nabožnimi predmeti itd. Vse naročnike »Slov. gospodarja« vabimo, da posejajo Cirilovo trgovino in bodo prav zadovoljni, ker bodo dobili dobro blago in poceni.

Uprava »Slov. gospodarja« v Ptujju. Marsikomu bo bolj prikladno, da bo naročil »Slov. gospodarja« ali inserat kar osebno, si prihrani vsaj poštnino in mu ni treba čakati. Zato je v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju tudi uprava »Slov. gospodarja«.

»Nedelja« v Ptujju. »Nedelja« je priljubljen tednik, ki ga tudi Ptujčani že poznajo. Da bo še bolj razširjen, se bo lahko naročalo »Nedeljo« tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju.

Župnim uradom Ptujjskega polja vljudo naznanjamo, da smo otvorili v Ptujju svojo podružnico, kjer bo na razpolago vse, kar se potrebuje za župne urade. Priporoča se Tiskarna sv. Cirila, podružnica Ptuj.

Občinskim uradom ptujjskega sroza sporočamo, da bomo imeli vse tiskovine, v kolikor so v prosti prodaji in niso monopolne, stalno v zalogi. Vsem občinam dajemo na razpolago nakupovalne knjižice za nakup pisarniških potrebščin.

Šolskim vodstvom se priporoča Tiskarna sv. Cirila, podružnica v Ptujju, Slovenski trg 7. Pred pričetkom šolskega leta bomo poslali še posebno prav ugodno ponudbo.

Učenka se sprejme, ki je končala meščansko šolo ali nižjo srednjo šolo, v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju, Slomškov trg 7.

★

Razno iz Prekmurja.

Letočni novomašniki. Malokateri kraj naše ožje domovine se lahko postavi s tolikim številom novomašnikov, kakor ravno Prekmurje. Čeprav je majhno to ozemlje, vendar ima lepo število duhovnikov in duhovnega naraščaja. Tudi letos bodo Bogu darovali prvo da-

ritev 4 gospodje novomašniki in sicer: G. L. Šostarec dne 15. julija na Tišini, g. I. Koren dne 22. julija v Turnišču, g. J. Berden dne 29. julija v Bogojini ter g. Kovačič, salezijanec v Dokležovju.

Dolnja Lendava. Sreski načelnik dr. Trstenjak je premeščen v Split. Žalujemo za njim. Bil je objektivni in pravičen. Bog mu plačaj vse njegove trude, ki jih je imel z nami. Obilo božjega blagoslova na novem mestu.

Dolnja Lendava. Dne 3. junija, okrog pol 11. uri zvečer je naš grad kar nenadoma zažarel. Ljudje so takoj vedeli, da nekeje gori. Po kratkem opazovanju so ugotovili, da gori na Madžarskem. Gasilci so odhiteli z motorno brizgalno preko meje v smeri požara. Gorelo je namreč v Lenti Szombathelyu. Gašenje je bilo zelo težavno, ker je primanjkovalo vode. Nositi so jo morali s potoka Krka, ki je oddaljen več kot 1 km. Interesantno je to, da so naši gasilci bili prvi na mestu nesreče ter so prvi stopili v akcijo. Zgorelo je več gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolnja Lendava. V nedeljo dne 3. t. m. se je na naši postaji zbralo okrog sto ljudi, ki so bili pripravljene na daljno pot v Ljubljano, na velesejem ter dalje proti Gorenjski. Izletnike je iz Lendave vodil g. kmetijski referent Lipovec, iz Ljubljane na Gorenjsko pa je prevzel vodstvo g. Ing. Sadar. Našim Prekmurcem se je na izletu na velesejem in na Gorenjsko zelo dopadlo ter so odnesli z njega lepe spomine. Izlet je priredilo, kakor smo že na tem mestu poročali, sresko načelstvo. Izlet, oziroma vožnja, in obisk velesejma je posameznika stal 50 Din. Nekaj dni poprej pa so obiskali Ljubljano naši šolski otroci ter so pod vodstvom g. Mirka Ljubiča sodelovali na mladinskem koncertu. Enako tudi otroci iz Goruje Lendave pod vodstvom gospe Ane Zupanove.

Trimlini. Prejšnjo nedeljo dne 3. t. m. je priredila naša nedavno ustanovljena gasilska četa svojo prvo veselico v lastni režiji. Veselica je dobro uspela, ker je bilo mnogo obiska.

Bakovci. Pred par dnevi se je ponesrečil posestnik g. Janez Horcan. Peljal se je iz M. Sobote na težko obloženem vozu. Voz se je med potjo prevrnil ter pokopal g. Horcana. Ponesrečenca so prepeljali v soboško bolnico, kjer je vsled hudih notranjih poškodb po 24-

na kopita so treskala po glavah, pištole so pokale in kdor se je zoperstavljal, se je zvalil po mrzli zemlji in niti jeknil ni! Kanonirji so bili pobiti, poklani, postreljeni od blizu; Miklavčani gospodarji topov! Je potipal tudi kak Kruc marsikaterega napadalca z nožem med rebra, ali ga celo v obupu obgrizel — — — Kaj izgube v primeru z zavzetjem artilerijskih postojank! Pri izrabi zmage je manjkalo veččak-poveljnik. Ta bi že bil znal naphati lintverska žrela topov s hrano, ki bi jim razkadila trebuhe. Nikdo od zmagovalcev ni klical na pomoč g. župnika, ni stikal za smodnikom, nabojem ter užigalno vrvico. Krepke kmečke roke so zagrabile za po tleh ležeče krampe, lopate in droge. Ukope, s katerimi so bili obdani topovi, so razbrskali napadalci liki krtine.

Bračičev Gašper je že vpil iz polnega grla: »Primi, porini! Ena — dve — tri!« Eden top za drugim je zdrčal na lastnih kolesih navzdol in se ustavil s prekucom ter treskom v dolini!

Miklavčani so dovršili najtežavnejšo nalogo, kare so se lotili kot prostovoljci. Sovražni topničarji so ležali okrog pobiti ali smrtno ranjeni, topovi so že

Po ameriskem receptu.

Neko amerik. založništvo je hotelo pomoči svojim knjigam do velikanske naklade in se je lotilo naloge z veliko ter bobnečo reklamo. Oznanilo je javnosti, da izplača onemu, ki odkrije v tej in tej knjigi tiskovni pogrešek, 30 tisoč dolarjev. Razpis nagrade je povzročil, da je bilo prodanih tekom 14 dni od omenjene knjige 200 tisoč izvodov in sicer vsak izvod po 2 dolarja. Tiskovna pogreška je bila zvito prikrita, ker jo je odkril od 200 tisoč kupcev samo — 9. Prvi med odkritelji je bil nek njujorški delavec. Čeravno je iz-

urnem trpljenju zatisnil oči k večnemu počitku. Zalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Črensovci. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je priredila v »Našem domu« mladina iz Lipe lepo igro »Krivoprisežnik«.

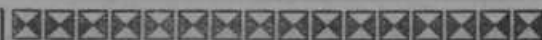
Črensovci. Zalostno so zvonili naši zvonovi v četrtek in petek preteklega tedna. Zvonili so mrtvaško pesem svojemu dobremu znanecu in dolgoletnemu prijatelju Lovrencu Golnar, ki nas je zapustil v 69. letu svoje starosti. Pokojni je bil zvonar in mežnar 27 let. Od ust do ust je šlo »Lovrenc so umrli« in vsi smo postali žalostni. Rajni je svojo službo zelo dobro opravljal in je bil pri vseh ljudeh priljubljen. Vsi so ga poznali le pod imenom Lovrenc. Otrok pokojni ni imel, vzgajal pa je druge osirotele otroke, med drugimi tudi svojega naslednika mežnarja Erčija. Bog mu bo obilno poplačal vso njegovo skrb, ki jo je v teh 27 letih imel pri cerkvenih opravilih. Naj v miru počiva;

Murska Sobota. Praznik Marije Pomočnice smo zelo slovesno obhajali. Sv. maša je imel arhidijakon iz Konjic g. Tovornik, slavnostno pridigo pa črensovski župnik g. Zdravec, ki

nas je v krasnem govoru ogrel za čiščenje Matere božje. Ljudi je bilo zelo veliko.

Murska Sobota. Kmalu po odhodu knezoškofa dr. Tomažiča je obiskal našo občino tudi evangeličanski škof dr. Popp. Pozdravili so ga: narodni poslanec g. Benko, sreski načelnik g. Lipovšek ter g. Hartner, župan kot zastopnik občine.

Murska Sobota. Sprejem v dijaški dom Martinišče. V dijaški dom Martinišče se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo katerega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murski Soboti, ne glede na to, kakšen poklic si bodo izbrali po dovršenih študijah. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo po navodilih sv. Ivana Boska in pomoč v učenju. Goji se tudi petje, pouk violine in tamburanje. Zavod ima značne učilnice in spalnice, gledališče, igrišče in kopel. Hrana je zadostna in tečna. Ker je mesečna oskrbovalnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih slojev. Kdor hoče prositi za sprejem, naj se priglasí čimpreje pisмено ali osebno pri: Vodstvu Martinišča v Murski Soboti.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti † dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige † dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

da posebne katoliške organizacije prenehajo ter se pretopijo v »splošne, nadstrankarske, ljudske in domovinske«. To naj bi veljalo za vsa področja: za stanovsko organizacijo delavcev in kmetov, za učiteljska društva, osobito pa za prosvetne in mladinske organizacije. Kot krivce obsoja ta okrožnica Heinwehrovce, ki jim je vzor fašistično izenoljena država, ki jo je papež obsodil v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«. Gornjeavstrijska Katoliška akcija kliče spricho dneвно rastoče nevarnosti katoličane k pozornosti in odločnemu uveljavljanju svojega vpliva. Na vplivna mesta morajo priti pravi katoliški mošnje v večji meri nego doslej. Na vseh področjih morajo ostati katoliška društva s svojim lastnim ustrojem, z lastnim delokrogom in lastno dejavnostjo. Le tako bo zavarovan interes katolicizma v avtoritarni državi.

Divji Indijanci v Braziliji.

Brazilija je v Južni Ameriki najbolj razsežna država, saj je skoro 30krat tolika nego Francija. V Braziliji prebiva komaj 30 milijonov ljudi, dasiravno bi imelo dovolj prostora 200 do 300 milijonov. Pretežni del Brazilije pokriva pragozd, ki se je doslej prodiranju civilizacije trdovratno ustavljal. Posebno

Avstrijski katolicizem v borbi proti zenačenju.

Odkar je Avstrija postala avtoritarna država (diktatorsko vladana država), se je položaj katoličanov poslabšal. Ukinitev krščansko-socialne stranke, ki je bila največja zaslomba katolicizma v javnosti, je za avstrijske katoličane ne sicer tako hud udarec (ko prenehanje centra (politične organizacije katoličanov) za katoličane v Nemčiji, pa vendar jako težak udarec. »Domovinska fronta«, ki je edina politična organizacija, katera je v Avstriji dovoljena, stremi za zenačenjem vseh političnih sil, struj in stremljenj v državi. V

svojem bistvu ni to nič drugega ko politični fašizem, ki je po različnih državah različno pobarvan. Nosilec ideje avstrijskega fašizma je Heimwehr, ki dobiva v vladi vedno večji vpliv. Fašistično navdahnjene določbe v novi avstrijski ustavi so heimwehrovsko delo. Kar je pa še bolj opasno za katoličane, je poskus, ki je svojski vsakemu fašizmu, da se izvrši zenačenje ne samo na političnem, marveč tudi na kulturnem (prosvetnem) polju. In vprav to je tista točka, kjer avtoritarna država najbolj ogroža interes katolicizma in kjer se katoliška cerkev ne more vdati. In dvignil se je odpor katoličanov tudi že v Avstriji. Gornjeavstrijska Katoliška akcija je v posebni okrožnici opozorila katoličane na nevarnost, ki jim preti od splošnega zenačilnega stremljenja činiteljev, ki imajo danes oblast v rokah. To stremljenje je že rodilo »nadstrankarska združenja«, ki zahtevajo,

plačalo založništvo takoj v reklamni obljubljeni nagradi, je napravilo kljub temu ogromen dobiček.

Votline kot zatočišča napram plinskim napadom.

Nedaleč od Londona v grofiji Kent pri Chislehurstu so podzemeljske votline, ki se raztezajo 30 km na dolgo. Angleški strokovnjaki pri vojnem ministertvu so izjavili, da so te jame povsem varna zatočišča, če bi prišlo do napada s strupenimi plini. Med svetovno vojno so uporabljali te votline za skladišča za razstrelilne snovi. Jame so visoke 30 m in imajo po njih prostora 100 tisoč ljudi. Preosnova

bili uničeni v grabi, treba je bilo poskrbeti za lastno varnost.

Iz zvonika Marijinega svetišča je odmeval po okolici plat zvona. Nekdo je trobil na vso moč na umik! Zmagovalci so se ozrli okrog in groza — — — Od njih zavzete postojanke so bile obkoljene od sovražne konjice. Trudi Kruci pešci so gomazeli od vseh strani in se uvrščali v bojne vrste. Sovražnik je prejel od nekod pomoč in znatna ojačenja. Kaj sedaj? Trenutki zavesti zmage so bili tako kratki!

Miklavčani so zašli prostovoljno v past. Da bi se prebilo neznačno krdelo zmagovalcev skozi strnjene sovražne vrste konjištva in pehote, je bilo izključeno. Poveljnik z Jeruzalema jim ni mogel priskočiti na pomoč. Z izpadom nad topove je bila posadka v taboru oslabiljena le na nekaj starcev in žensk! Deljena obrambna sila bo sedaj v pogubo Jeruzalemu in tako naglo zavzetim artilerijskim postojankam!

Plat zvona je prenehal — — — Trobentač je odstavil trombo — — — Kamorkoli si se ozrl, povsod je prežala na prenagljene tabornike neizbežna smrt od sovražne roke.

Bračičev Gašper, ki se je bil lotil zavzetja kano-

nov na lastno pest, tudi v tem obupnem položaju ni odrekel. Vpil je kot na sodni dan: »Primate za lopate in krampe! Prižgite plamenice! Obdajmo se z nasipil Zivega ne bodo dobili niti enega!«

Baklje so zasvetile po okolici tudi z Jeruzalema. Kupi slame so vzplamтели na več mestih, zvonili so, strelji iz pušk so se oglasili iz tabora. Nočno bojišče je bilo dovolj razsvetljeno. S kakimi prekanami in presenečenji Kruci niso mogli računati. Napada na hribe se niso mogli lotiti na konjih. Ako se spustijo peš nad kmete, bo prišlo do najljutejše borbe na življenje in smrt. Seljaki se bodo bojevali do zadnjega mladeniča in bogznaj, kdo bi zmegal! Ali oni, ki napada od spodaj navzgor, ali morda branilec na utrjenem griču?

Taki in enaki pomisleki so begali po glavah kruzcevskih kolovodij, ko je pritisnila na zemljo precej mesečna zimska noč. Vsi so bili edini, da jim zlodejeva kmečka golazen itak ne more pobegniti. Kedaj se je polastijo in jo pobijejo do zadnjega otročička, je končno vseeno. Noč ima svojo moč! Zakaj povečavati že itak tolikanj nepredvidene občutne izgube!

Kruci so zakurili po grabah stražne ognje. Njih

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »**Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opominii**«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

v območju veletoka Amaconas naletimo na pragozd, ki je prepleten z ovijalkami, posut z bodečimi palmami, poln malaričnih močvar ter rek, po katerih se podijo krokodili ter vodne kače. Tamkaj je prava domovina še danes divjih Indijancev, ki niso prišli v dotiko z evropsko kulturo. Brazilijanske divje Indijance cenijo na 20—30.000. Pretežna večina živi v majhnih plemenih, ki se kretajo po pragozdu iz kraja v kraj kot lovci ter ribiči ter se ogibljejo vsakega srečanja z belokožcem. O načinu življenja teh divjakov je znano bore malo.

»Blagoslov« civilizacije.

Brazilijanska vlada si prizadeva, da bi spreobrnila divja indijanska plemena h kulturi. Med kulturonošci stoji v ospredju general Rondon. Njemu je kot doslej edinemu belokožcu uspelo, da ni samo stopil v dotiko z divjaki, ampak jih je celo nekaj stalno naselil. Stalna naselitev je pokazala na Indijancih usodepolne posledice, ker so dostopni za evropske bolezni: črne kože ter difterijo ali davico. Tudi jetika jih zelo pobira radi brezmejnega uživanja alkohola. Na drugi strani se pa zopet na divjino ter na popolno prostost navajeni divjaki ne morejo oprijeti novega načina življenja, katerega tirja stalno naseljenje. Vlada jim daje na razpolago življenjske potrebščine ter stano-

vanja, kar povzroča brezmejno lenobo te: brezbržnost.

Glave kot obeski.

Od divjih Indijancev so nekatera plemena znana, da so udana ljudštvu. Kot lovci na človeške glave uživajo žalosten sloves Indijanci plemena Mundio ob izviru reke Amaconas. Pri njih obstoja še strašna razvada, da na čuden način pripravijo glave ubitih sovražnikov in jih nosijo kot okraske okrog vratu. Iz glav potegnejo kosti, glava se skrči na velikost jabolke, a vendar ostane izraz obraza neizpremenjen. Po mestih Brazilije je lahko kupiti te grozne divjakom iztrgane svetinje. Prosluli ljudožrci so Burgi na jugu Brazilije, a so jih danes po večini že iztrebili. Samo mali del teh divjakov živi na omenjenem prostoru ali rezervaciji, katere ne sme prestopiti nobeden belokožec.

Tetovirane deklice.

Tetoviranje je pri brazilijanskih Indijancih splošno v navadi. Telesa moških ter žensk so kar posuta z umetniško izpeljanimi risbami, ki so pri vsakem plemenu drugačne. Tetoviranje je opravilo starih žensk. Poslužujejo se strupenih rastlinskih sokov, katerih pa nikomur ne izdajo. Stara indijanska

postava zabičava, da se ne sme omožiti nobena deklica, dokler ni tetovirana.

Dasiravno so divji Indijanci na kolikor mogoče nizki kulturni stopnji, vendar se lahko ponašajo z različnimi ročnimi spretnostmi. Občudovanje zaslužijo njihovi izdelki iz ila in tkanine, katere izgotavljajo iz drevesne kože, da zglejajo kakor naše sukno. Iz ptičjega perja izdelujejo umetniške odeje in lepotičja za glavo. Posebno zanimivo je njihovo orožje. Poslužujejo se mojstrsko loka ter puščice. Streljajo največje ribe pod vodo in zadenejo v letu najmanjšo ptico. Iz posebnih cevi izpuhavajo zastrupljene puščice. Najti je pri njih tudi godala. Najljubši instrument je divjemu Indijancu flavta, na katero piska skozi nos. Kadar plešejo, udarjajo godci na bambusov les.

Šteti dnevi.

Dnevi teh priprostih ter na vsak način življenja zmožnih brazilijanskih Indijancev so šteti. Radi neprestano prodirajoče civilizacije se umikajo vedno globlje v pragozdove, a ne bo jim prizanešeno. Ni daleč več čas, ko bo mogoče videti zadnje divje Indijance iz Brazilije samo še po muzejih. Tudi južno-ameriške Indijance bo doletela v najkrajšem času žalostna usoda njihovih severnih bratov.

Dravograd. V nedeljo dne 3. junija, se je pod 1522 m visokem Košenjaku v prijazni vasi Sv. Lovrenc poročil z gđ. Maro Fleisovo tuk. upravitelj pošte g. Kert Joško. Kot pričča sta bila upravnika gozdne uprave g. Ot. Verdnik in g. šolski upravitelj Fleis Fric, nevestin brat. Poleg teh je bilo pri poroki več uglednih oseb našega trga in tudi iz inozemstva. G. župnik je imel v cerkvi ganljiv govor. Mlademu paru iskreno častitamo in želimo, da bi ostal v našem kraju srečen in zadovoljen!

Kotlje. Dne 8. t. m. opoldne je pogorelo gospodarsko poslopje Jakoba Merkač, po domače Matevža v Kotljah. Zažgali so menda otroci. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bilo komaj mogoče rešiti živino, zgoreli pa so vsi stroji in razno gospodarsko orodje. Hvala gre domačemu gasilskemu društvu, da je bilo tako hitro s svojo brizgalno na licu požara in se je tako posrečilo ubraniti v bližini stoječa, s kvaljami krita župnijska poslopja. Ako bi zajel ogenj ta, bi bila v nevarnosti cela vas. Poslopje je bilo še novo in znaša škoda okoli 50.000 Din.

Remšnik. Naša razsežna občina je združena po novem občinskem zakonu s Kaplo in Breznem. Zato je seveda primerno, da pride tudi

obnašanje je kazalo, da bodo piskali krvavo polko šele pri dnevni svetlobi. Kljub dejstvu, da se ni lotil sovražnik nobenih napadalnih priprav, tabora Miklavčanov nista mirovala. V Jeruzalemu so zvonili celo noč, svetili in posamič streljali. V pasti tičeči izpadniki so izginjali vedno bolj za svežimi zakopi, ki so celo v noči obetali, da bodo za Kruce še trd oreh.

Ono noč po tako lepih dveh uspehih s sodi in z zavzetjem sovražnih artilerijskih utrdb so bili uverjeni junaški taborniki, da jih čaka drugi dan smrt z družinami vred!

Veržejski strelski stotnik Karol Ropoša je pregledal na konju svojo »vojsko«. Pešce je odposlal naprej na Cezanjevce. Prvemu oddelku je sledil s konjiki, da bi ne prišlo do kakih napadov iz zasede. Iz Cezanjevec jo je ubrala pehota na Žerovince in Cerovec, kjer naj počaka dobro skrita pod poveljstvom Mihajla Juriniča.

Ropoša je sklenil, da bo udaril na Kruce ob jutranjem svitu od Sv. Miklavža. Plahi in presenečeni pesjani bodo skušali uteci proti Cerovcu. Zadeli bodo

na pehoto in ta bo že opravila svoje. Stari vojniki je izdal strogo povelje: »Pobiti vse, izvzemši na videz boljše Kruce, katerim se bodo osvetili z navlečenjem na kole!«

Ropoša in njegove starešine je strašil pri vsej veri v popolno zmago čudno ter nenavadno razsvetljeni Jeruzalemski hrib. Nekateri so bili mnenja, da napadajo Kruci in se brani tabor ob svitu plamenic in grmad. Drugi so trdili, da so pri veržejskem cincanju Madžari na vrhu Jeruzalema, kjer opravljajo s premaganimi poslednji pošel z občnim pokoljem ter požigom. Pri deljenem mnenju je še pristavil stari orjak: »Naj gre za odbijanje napada ali za zmago Krucev, Veržejci bodo učinili svoje. Zmage, krvi, smrti in požigov pijani Kruc bo rajal le par ur!«

Kruci po jeruzalemskih grabah, kotanjah ter gozdčih so bili tolikanj brezskrbni, da so menili, da imajo za svojim hrbtom opravka z lastnimi ojačenji, ko se je zakadila vanje ob prvem svitu veržejska konjica. Šele slovenski bojni klici so prebrihtali dremajočo druhal, da se je zavedla, s kom da je dobila svež opravke in to od čisto nepričakovane strani.

(Dalje sledi.)

votlin v prebivališče za ljudi bi ne bila predraga.

Svojevrsna oporoka.

Prebivalec angleškega mesta Birmingham je naložil po svoji smrti v banko 2 tisoč funtov šterlingov ter določil v oporoki naslednje: Obresti omenjenega kapitala se naj uporabijo za poravnavo računov stalnih gostov one gostilne, v katero je on v življenju najrajše zahajal. Če bi pa ta krčma kedaj propadla, naj se prenese ustanova na sosedno restavracijo. Ako bi uvedli na Angleškem alkoholno prepoved, naj pripadejo obresti Rdečemu križu.